

Зміна № 1 ДБН 360-92**
„Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень”

Введена наказом Мінрегіонбуду України від 13 жовтня 2008р. № 457,
строк введення в дію встановлений з 1 лютого 2009р.

(Див. лист Мінрегіонбуду України від 10.04.09 р. N10/23-590 в кінці документа)
/Лист відкликаний листом Мінрегіонбуду України від 20.07.09р. N 10/23-1196/

Цей документ, незважаючи на його автентичність з оригіналом (друкованим чи віртуальним виданням), носить інформаційно-довідковий характер (для некомерційної діяльності) і не має статусу офіційного, навіть якщо це зазначено у тексті (електронній чи сканованій версії).

Зміна розроблена робочою групою в складі:

Заступник Міністра – голова робочої групи	Негода В. А.
Директор інституту „Діпромісто”, доктор архітектури, професор	Білоконь Ю. М.
Начальник планувального управління інституту „Діпромісто”	Токар В. О.
Начальник ІПВ інституту „Діпромісто” , к.т.н.	Шаповалов Е. В.
Генеральний конструктор Інституту паркувальних систем, академік	Татаренко В. М.
Директор ТОВ „Юридичні технології”, секретар робочої групи	Тарас Ю. Я.
Генеральний директор Студії неординарного проектування Міжнародної академії архітектури	Бадаянц Т. П.
Головний спеціаліст інституту „Діпромісто”	Скоробогатов Б. В.
Керівник групи інституту „Діпромісто”	Касумова Н. Ф.
Інженер інституту „Діпромісто”	Малюк Г. М.

ТЕКСТ ЗМІНИ

Абзаци перший та другий пункту 1* додатка 3.1. викласти у наступній редакції:

«Протипожежні відстані між житловими, громадськими і допоміжними будинками промислових підприємств, гаражами треба приймати за табл. 1 (числівник), а між виробничими будинками промислових підприємств, будинками і спорудами сільськогосподарських підприємств – відповідно до вимог чинних норм.

Протипожежні відстані від житлових, громадських, адміністративно-побутових будівель, гаражів до виробничих будинків промислових підприємств, сільськогосподарських будівель і споруд треба приймати згідно з табл. 1 (знаменник).»

Пункт 3.13. Доповнити після слів «Відстань між житловими будинками, житловими і громадськими, а також між виробничими будинками» **словом** «,гаражами».

Пункт 3.16. Доповнити абзацом другим наступного змісту: «Кількість місць для постійного та тимчасового зберігання автомобілів треба приймати згідно з пунктами 7.43, 7.44 та табл. 7.7. Мінімальна необхідна площа земельної ділянки (території) для розміщення гаражів і автостоянок приймається згідно з ДБН В.2.3-15.»

У примітці 1 до табл. 7.1 після слів «До житлових будинків заввишки 9 поверхів і більше та до громадських будинків заввишки 5 поверхів і більше» **додати слово** «,гаражів», **після слів** «з двох поздовжніх сторін багатосекційних житлових будинків та громадських будинків» **додати слово** «,гаражів».

Пункти 7.43, 7.44, 7.45, 7.46, 7.47, 7.48, 7.49, 7.50, 7.51, 7.52, 7.53 та таблиці 7.5, 7.6, 7.7 викласти у новій редакції:

«**7.43** Зберігання легкових автомобілів у містах (населених пунктах) слід передбачати відповідно до функціонального зонування їх територій.

У житлових районах повинне бути забезпечене постійне зберігання всіх автомобілів (100%), які належать жителям цих районів, а також тимчасове зберігання автомобілів відвідувачів. Кількість місць тимчасового зберігання легкових автомобілів у житловому районі повинна складати як мінімум 20% розрахункового парку автомобілів жителів цього району.

Розміщення автостоянок і гаражів для постійного зберігання автомобілів жителів житлових будинків слід здійснювати з розрахунку одне машино-місце на одну квартиру для нового будівництва та одне машино-місце на дві квартири при реконструкції. Для кожного окремого житлового будинку додатково слід розміщувати автостоянки і гаражі для гостей жителів цього будинку із розрахунку одне машино-місце на п'ять квартир для нового будівництва та одне машино-місце на шість квартир при реконструкції.

Не допускається паркування автомобілів у зонах під'їзду спецавтотранспорту та за межами спеціально відведених зон паркування.

При дотриманні санітарно-гігієнічних вимог щодо відстаней заїздів, виїздів та проїздів автотранспорту до вікон житлових та громадських будинків і споруд, а також території дитячих майданчиків і дитячих закладів допускається забезпечення паркування автомобілів на прибудинковій території житлових будинків шляхом встановлення у спеціально відведених для цього місцях підземних багатоповерхових механізованих (автоматизованих) гаражів.

Вважати за доцільне проведення поступової реконструкції існуючих кооперативів одноповерхових гаражів із надбудовою над ними 3-5-поверхових механізованих (автоматизованих) гаражів.

Забезпечувати збільшення кількості машино-місць на існуючих відкритих автостоянках шляхом встановлення багатоповерхових гаражів або багатоповерхових механізованих (автоматизованих) гаражів.

Біля транспортно-пересадочних вузлів (станції метро, станції електропоїздів, зупинки міського громадського транспорту, перехрестя транспортних магістралей тощо) необхідно, дотримуючись відповідних санітарних розривів та санітарно-захисних зон до житлової та громадської забудови, розміщувати багатоповерхові гаражі або багатоповерхові механізовані (автоматизовані) гаражі.

7.44 Постійне та тимчасове зберігання транспортних засобів має здійснюватись у *гаражах* (наземних, підземних і наземно-підземних) та на автостоянках.

Кількість місць у гаражах та на автостоянках у межах населеного пункту має забезпечувати 100% постійного та 100% тимчасового зберігання транспортних засобів у межах житлової багатоквартирної забудови, біля адміністративних, промислових, торгових, культурних закладів, закладів громадського харчування та інших установ.

Багатоповерхові та підземні гаражі доцільніше споруджувати механізованими та автоматизованими, у яких паркування виконується без участі водія.

Паркування – розміщення автомобіля на стоянці (автостоянці чи гаражі).

Автостоянка – спеціально обладнаний відкритий майданчик (площадка) для постійного чи тимчасового зберігання легкових автомобілів та інших мототранспортних засобів.

Гараж – будівля (споруда), частина будівлі (споруди) або комплекс будівель (споруд) із приміщеннями для постійного або тимчасового зберігання, а також елементами технічного обслуговування легкових автомобілів та інших мототранспортних засобів.

Багатоповерховий гараж – гараж (наземний, підземний або наземно-підземний) який має два поверхи (або яруси) та більше.

Багатоповерховий механізований (автоматизований) гараж – гараж закритого типу, у якому паркування легкових автомобілів та інших мототранспортних засобів здійснюється при вимкненому двигуні і без участі водія.

7.45 Перспективна кількість місць у гаражах та автостоянках розраховується на основі перспективного рівня автомобілізації з врахуванням росту кількості населення та транспортних засобів у населеному пункті, а також строку, на який розробляється генеральний план чи інший містобудівний проект.

7.46 Перспективний рівень автомобілізації в населеному пункті визначається на основі розрахунку. В основу розрахунку закладаються сучасний рівень автомобілізації, прогнозовані тенденції росту кількості автомобілів у даному населеному пункті, соціальні засади розвитку населеного пункту та регіону в цілому. За умови невиконання розрахунків середній рівень автомобілізації приймається на перспективу 25-30 років у кількості 400 одиниць на 1000 мешканців.

7.47 Наземні гаражі можуть передбачатися заввишки не більше 9 поверхів, підземні – не більше 5 поверхів.

Для визначення рівнів концентрації забруднюючих речовин багатоповерхові гаражі закритого типу місткістю 100 автомобілів та більше, крім багатоповерхових механізованих (автоматизованих) гаражів, повинні бути обладнані газоаналізаторами.

Проектування і розміщення приміщень для зберігання автомобілів з газонаповнювальною системою забороняється у підземних поверхах житлових, громадських, адміністративних та інших будівель (споруд), а також у наземних гаражах закритого типу, багатоповерхових механізованих (автоматизованих) гаражах.

Висота наземних гаражів, у тому числі багатоповерхових механізованих (автоматизованих) гаражів, не повинна бути більшою за 26,5м від поверхні проїзду для пожежних машин до карниза покрівлі або верху зовнішньої стіни (парапету) гаража.

До моменту введення в дію окремих норм на проектування багатоповерхових механізованих (автоматизованих) гаражів питання їх протипожежного захисту (застосування автоматичних установок пожежогасіння, пожежної сигналізації, водопостачання для внутрішнього та зовнішнього пожежогасіння, влаштування протидимного захисту, систем оповіщення про пожежу, вогнезахист будівельних конструкцій тощо) повинні врегульовуватися шляхом розроблення індивідуальних технічних вимог на кожний окремий гараж із залученням базових науково-дослідних організацій Мінрегіонбуду та погодженням з органами державного пожежного нагляду.

7.48 Довжина пішохідного підходу до гаражів та автостоянок легкових автомобілів від місця проживання власника не повинна перевищувати 800м, а в умовах реконструкції – 1000м.

Віддаленість автостоянок, призначених для тимчасового відстою легкових автомобілів, не повинна перевищувати 150м від входів у житлові будинки і 400м від прохідних установ, підприємств та організацій.

7.49 Місця постійного зберігання автомобілів, що належать особам з обмеженими фізичними можливостями (які мають право на отримання спеціального автотранспорту відповідно до Закону України «Про реабілітацію інвалідів в Україні»), необхідно розміщувати в радіусі до 50 м пішохідної доступності. У разі неможливості дозволяється установка тимчасового гаражного боксу з негорючих розбірних конструкцій на відстані від вікон житлових та громадських будинків не менше 10 м, від ділянок шкіл, дитячих закладів і майданчиків, лікарень не менше 25м.

Розміщення гаражного боксу для осіб з обмеженими фізичними можливостями не повинно перешкоджати руху пішоходів та транспорту в межах міжмагістральної території та підїзду пожежних машин до будинків (споруд) за умови заїзду в гараж не ближче 10 м від вікон житлових та громадських будинків. Термін існування такого гаражного боксу закінчується після закінчення потреб у розміщенні спеціального автотранспорту. Не допускається розміщення гаражних боксів на автостоянках.

7.50 Відстані від житлових і громадських будинків до автостоянок легкових автомобілів та наземних, підземних і наземно-підземних гаражів слід приймати не менше тих, що наведені у таблицях 7.5 та 7.6.

Протипожежні відстані від будинків цивільного та промислового призначення до гаражів та між гаражами визначаються згідно з додатком 3.1, влаштування проїздів для пожежних машин до гаражів – згідно з таблицею 7.1 та додатком 3.1.

При розміщенні багатоповерхових наземних гаражів (крім багатоповерхових механізованих (автоматизованих) гаражів) у межах житлової забудови відстані від їх організованих джерел вентиляційних викидів до вікон житлових і громадських будинків і споруд, території дитячих майданчиків та дитячих закладів повинні визначатися за розрахунками розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі та розрахунками шуму, а також за розрахунками умов інсоляції та природної освітленості прилеглих житлових і громадських будинків.

Таблиця 7.5

Будівлі, до яких визначається відстань	Відстань не менше, м, до гаражів (крім багатоповерхових механізованих (автоматизованих) та відкритих автостоянок при кількості легкових автомобілів				
	10 та менше	11-50	51-100	101-300	більше 300
Житлові будинки:					
- від фасаду або торця будинку з вікнами;	10	15	25	35	50
- від торця будинку без вікон	10	10	15	25	35
Громадські будинки:	10	10	15	25	25
Загальноосвітні школи та дитячі дошкільні заклади	15	25	25	50	*
Лікувальні заклади зі стаціонаром	25	50	*	*	*

* Визначається за погодженням з органами Державного санітарного нагляду

Примітка 1. Відстані слід визначати від вікон громадських та житлових будівель та від меж земельних ділянок загальноосвітніх шкіл, дитячих дошкільних закладів та лікувальних закладів зі стаціонаром до стін гаража або межі відкритої стоянки.

Примітка 2. Відстань від секційних житлових будинків до відкритих майданчиків місткістю 101-300 машин, розміщених уздовж поздовжніх фасадів, слід приймати не менше 50 м.

Таблиця 7.6

Будівлі, до яких визначається відстань	Відстань, не менше, м, до багатоповерхових механізованих (автоматизованих) гаражів	
	багатоповерхові механізовані (автоматизовані) наземні, підземні і наземно-підземні гаражі	Виїзди – заїзди з(до) багатоповерхових механізованих (автоматизованих) підземних гаражів
Житлові будинки: - від фасаду або торця будинку з вікнами; - від торця будинку без вікон.	15 10	15 10
Громадські будівлі: - від фасаду або торця будинку з вікнами; - від торця будинку без вікон	10 10	10 10
Загальноосвітні школи та дитячі дошкільні заклади	25	25
Лікувальні установи зі стаціонаром	25	25

Примітка 1. Розміщення будинків і багатоповерхових механізованих (автоматизованих) гаражів повинно виконуватись на підставі просторово-планувальної організації території, яку слід виконувати в складі детального плану територій (ДПТ). При розміщенні цих гаражів необхідно враховувати вимоги інсоляції та природної освітленості житлових та громадських будинків та існуючі вимоги протипожежної безпеки.

Примітка 2. Відстані слід визначати від вікон громадських та житлових будівель та від меж земельних ділянок загальноосвітніх шкіл, дитячих дошкільних закладів та лікувальних закладів зі стаціонаром до стін гаража.

Примітка 3. Відстані від вентиляції з підземних гаражів до ділянок шкіл і дитячих установ слід приймати відповідно не ближче 25 м, а до ділянок лікарень зі стаціонаром - не ближче 20 м.

Примітка 4. Заїзд до багатоповерхового механізованого (автоматизованого) гаража повинен здійснюватись через накопичувальну стоянку місткістю не більше 4 автомобілів.

Примітка 5. Організація заїздів до багатоповерхових механізованих (автоматизованих) гаражів і виїздів із них повинна здійснюватись із дотриманням санітарних норм і правил.

Примітка 6. Еквівалентний рівень звуку, який створюється механізмами та засобами автоматики багатоповерхового механізованого (автоматизованого) гаража не повинен перевищувати 45 дБА за 2 м від будівлі гаража. Максимальний рівень звуку, який створюється механізмами та засобами автоматики багатоповерхового механізованого (автоматизованого) гаража, не повинен перевищувати 60 дБА за 2 м від будівлі гаража.

Примітка 7. Блок механізованого (автоматизованого) гаража згідно з ДБН В.2.3-15 може мати місткість не більше 100 машино-місць.

Примітка 8. При розміщенні багатоповерхових механізованих (автоматизованих) гаражів місткістю більше 100 автомобілів відстані до них встановлюються за погодженням з органами Державного санітарно-епідеміологічного нагляду.

7.51 При визначенні кількості машино-місць на автостоянках і в гаражах необхідно враховувати можливе суміщене використання їх різними організаціями та суб'єктами.

Кожне підприємство, установа та організація мають забезпечувати своїх працівників та відвідувачів необхідною кількістю місць для зберігання автотранспорту на автостоянках чи в гаражах. Кількість машино-місць для таких автостоянок чи гаражів розраховується відповідно до нормативних показників, прийнятих у таблиці 7.7.

Розрахункову кількість машино-місць на автостоянках та в гаражах біля окремих громадських будівель і споруд масового відвідування слід приймати згідно з таблицею 7.7.

Таблиця 7.7

Ч/ч	Об'єкти тяжіння	Розрахункові одиниці	Кількість машино-місць (мінімальна)	
			Автостоянки та гаражі	Багатоповерхові гаражі (в тому числі багатоповерхові механізовані (автоматизовані))
1	Міністерства, установи управління, громадські, проектні і наукові підприємства, установи та організації	На 100 працюючих	15-20	20-25
2	Об'єкти комерційно-ділової діяльності (окремі нежитлові та офісні приміщення, бізнес-центри, офісні комплекси площею більше 100кв.м)	На 100 кв.м площі	5-8	8-10
3	Вищі та середні навчальні заклади	На 100 викладачів, співробітників та студентів	15-20	20-25
Підприємства торгівлі та громадського харчування				
4	Ресторани і кафе	На 10 місць у залі	2-3	3-4
	Торгові центри, торговельні зали, універмаги, магазини з площею торговельних залів понад 200 кв.м	На 100 кв.м торгової площі	6-8	8-10
	Спеціалізовані підприємства торгівлі (спеціалізовані торгові центри)	На 100 кв.м торгової площі	6-8	8-10
	Ринки	На 10 торгових місць	4-5	5-6
Заклади відпочинку, культури та мистецтва				
5	Театри, цирки, кінотеатри, концертні зали, бібліотеки, музеї	На 100 місць у залах чи одночасних відвідувачів	15-20	15-30
	Розважальні комплекси, виставки та виставкові центри	На 100 відвідувачів	15-20	20-25
	Парки культури та відпочинку	На 100 відвідувачів	4-7	7-15
Лікувально-профілактичні заклади				
6	Лікарні, диспансери, пологові будинки	На 100 ліжок	10-15	15-20
	Поліклініки	На 100 відвідувачів	10-15	10-15
Готелі				
7	Готелі категорій ****, ***, **, * та *	На 100 номерів	20-25	25-30
	Мотелі	На 100 номерів	100	100
8	Підприємства побутового обслуговування населення	На 100 кв.м площі	10-15	15-20
9	Спортивні будівлі і споруди, стадіони, зали і басейни	На 100 відвідувачів та обслуговуючого персоналу	12-15	15-35
10	Вокзали залізничного, річкового, морського, автомобільного і повітряного транспорту	На 100 пасажирів, які прибувають у годину „пік” та обслуговуючого персоналу	30-40	30-40
Промислова, комунальна та складська зони				
11	Промислові підприємства	На 100 працюючих у двох суміжних змінах	4-6	7-10
	Підприємства та установи комунального господарства	На 100 працюючих	8-10	10-15
	Склади та складські комплекси	На 100 кв.м. складу	7-10	10-15
Примітка 1. Нормативні показники враховують усі категорії легкових автомобілів.				
Примітка 2. При суміщеному розміщенні біля окремих об'єктів тяжіння як гаражів і стоянок легкових автомобілів, так і багатоповерхових гаражів (в тому числі і				

багатоповерхових механізованих (автоматизованих) розрахункову кількість машино-місць слід приймати за показниками кількості машино-місць у багатоповерхових гаражах.

Примітка 3. При розміщенні в окремих громадських будівлях чи спорудах масового відвідування різних за функціональним призначенням об'єктів тяжіння розрахунок кількості машино-місць у них здійснюється за показниками кількості машино-місць у багатоповерхових гаражах по кожному з об'єктів тяжіння із застосуванням коефіцієнта зменшення – 0,8.

Примітка 4. У таблиці 7.7 показники подаються для крупніших та крупних населених пунктів. Для населених пунктів із меншою чисельністю населення кількість машино-місць приймається з коефіцієнтом зменшення відповідно для груп поселень: великих - 0,8, середніх – 0,6, малих – 0,5.

Примітка 5. Мінімальні норми таблиці наведені для міст із рівнем автомобілізації до 400 автомобілів включно на 1000 мешканців, а максимальні наведені для міст, рівень автомобілізації в яких перевищує показник 400 автомобілів на 1000 мешканців. Для населених пунктів із меншою чисельністю населення водночас повинні враховуватись коефіцієнти зменшення, зазначені у примітці 4 до таблиці 7.7.

7.52 У межах територій, що мають особливу історико-культурну цінність та в районах історичної забудови міст, необхідно передбачати розміщення лише підземних гаражів.

7.53 Розміри одного машино-місця на автостоянках слід приймати: для легкових автомобілів - згідно з ДБН В.2.3-15, вантажних автомобілів – 3,0мх8,0м, автопоїздів – 3,5мх20,0м, туристичних автобусів – 3,5мх15,0м.

Рядок 4 таблиці 7.9* викласти у наступній редакції: «4. Гаражі та автостоянки».

Лист Мінрегіонбуду від 10.04.2009 № 10/23-590

У зв'язку з внесенням змін до ДБН 360-92** «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень», затвердженим наказом Мінрегіонбуду від 13.10.2008 № 457 розрахункову кількість машино-місць на автостоянках та в гаражах біля окремих громадських будівель і споруд масового відвідування слід приймати за таблицею 7.7 ДБН 360-92**. У пункті 2 таблиці 7.7 допущена технічна помилка, а саме для об'єктів комерційно-ділової діяльності розрахункова одиниця повинна бути не на «100 кв.м» а на 100 працюючих».

Враховуючи вищенаведене та велику кількість звернень з наданням роз'яснень щодо пункту 2 таблиці 7.7 зазначеного ДБН, Мінрегіонбуд просить врахувати зміни до пункту 2 таблиці 7.7 ДБН 360-92** замінивши слова «на 100 кв.м» словами «на 100 працюючих».

Заступник Міністра

В.А. Негода

/Лист відкликаний листом Мінрегіонбуду України від 20.07.09р. N 10/23-1196/

До уваги користувачів ДБН 360-92**

МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА БУДІВНИЦТВА УКРАЇНИ

Лист від 20.07.2009 № 10/23-1196 (витяг)

Цим листом Міністерство регіонального розвитку та будівництва України відкликає лист Мінрегіонбуду від 10.04.2009 № 10/23-590 стосовно нормативних показників пункту 2

таблиці 7.7 державних будівельних норм ДБН 360-92** Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень».

**Перший заступник Міністра
А.В. Беркута**